

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА МОДРИЧА
НАЧЕЛНИК – ОПШТИНСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКУ ЗАШТИТУ И ОПШТЕ ПОСЛОВЕ

Видовданска бр. I 74480 Модрича, Тел: 053/810-470, Факс: 053/810-185, www.modrica.ba, e-mail: nopsta@modrica.ba

ИНФОРМАЦИЈА
о остваривању права бораца, породица погинулих бораца и ратних војних
инвалида у 2023. години, са освртом на материјално издвајање
општине Модрича

Модрича, 2024. године

УВОД

Законом о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске, („Службени гласник Републике Српске“, број: 134/11, 9/12 и 40/12), прописана су права корисника борачко-инвалидске заштите која се финансирају из буџета Републике Српске.

Стамбено збрињавање врши се у складу са Уредбом о стамбеном збрињавању породица погинулих бораца и ратних војних инвалида Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске, која је донијета у 2019. години, („Службени гласник Републике Српске“, број: 26/19 и 77/20).

Влада Републике Српске донијела је Одлуку о исплати мјесечног новчаног примања социјално угроженим незапосленим борцима Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске од прве до пете категорије, („Службени гласник Републике Српске“, број: 86/21 и 105/21).

Одлука о допунским правима бораца, породица погинулих бораца и војних инвалида („Службени гласник општине Модрича“ број: 8/19) предвиђа одређена права за наведене категорије, која нису регулисана Законом и подзаконским актима. За реализацију ове Одлуке издавајају се средства из Буџета општине Модрича.

Информација има за циљ да прикаже положај бораца, ратних војних инвалида (РВИ) и породица погинулих бораца (ППБ), са освртом на новчана издвајања општине Модрича у остваривању личних и породичних права у 2023. години.

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА БОРАЦА, РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И ПОРОДИЦА ПОГИНУЛИХ БОРАЦА

Законом о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске, прописана су:

ПРАВА БОРАЦА

1. борачки додатак, (мјесечни и годишњи),
2. подстицај за запошљавање и самозапошљавање демобилисаних бораца,
3. накнада одликованим борцима,
4. здравствена заштита и друга права у вези са здравственом заштитом,
5. посебан стаж у двоструком трајању,
6. предност у запошљавању,
7. предност у стамбеном збрињавању и
8. друга права у складу са посебним прописима.

Закон прописује борачки додатак као мјесечно и годишње новчано примање. Кориштење једног права искључује кориштење другог. Сва питања везана за услове и поступак за остваривање права на борачки додатак регулисана су Уредбом о борачком додатку.

Уредбом о измјенама уредбе о борачком додатку („Службени гласник Републике Српске“, број: 87/23), мијења се члан 5. став 1. Уредбе о борачком додатку („Службени гласник Републике Српске“, број: 52/13, 53/14, 6/19), којим је било предвиђено да право на мјесечни борачки додатак може остварити борац када наврши 60 година живота и ако му је рјешењем надлежног органа признат статус борца од прве до пете категорије, те према Уредби о борачком додатку која је сада на снази, **мјесечни борачки додатак може да оствари категорисани борац када наврши 45 година живота.**

Поменути измјенама брисан је и члан 3. став 1. Уредбе о борачком додатку („Службени гласник Републике Српске“, број: 52/13, 53/14, 6/19), који је предвиђао да право на борачки додатак не може остварити борац – корисник права на инвалидску пензију код којег је узрок инвалидности повреда задобијена за вријеме вршења војне дужности у околностима оружаних сукоба, односно болест која се узрочно-последично односи на те сукобе. Брисањем одредбе члана 3. став 1. поменуте уредбе створена је могућност да и корисници инвалидске пензије, који према раније важећем пропису нису могли остварити право на борачки додатак, то право остваре подношењем захтјева првостепеном органу.

Доношењем Уредбе о измјенама уредбе о борачком додатку („Службени гласник Републике Српске“, број: 87/23), стекли су се услови за остваривање права на мјесечни борачки додатак за све борце који су навршили 45 година живота, без обзира на категорију борца, што је резултирало великим повећањем обима посла у Одјељењу за борачко-инвалидску заштиту и опште послове и Одјељењу за пријемну канцеларију и информисање, те је у току 2023. године за остваривање наведеног права поднесен 1781 захтјев. У вези са наведеним, покренут је и 131 поступак утврђивања статуса и категорије борца, велики број пресељења списка за борце који су у претходном периоду промијенили мјесто пребивалишта, а нису поднијели захтјев за пресељење списка, те велики број поступака провјере војног ангажовања у рату.

Одлуком о престанку важења одлуке о исплати мјесечног новчаног примања социјално угроженим незапосленим борцима Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске од прве до пете категорије („Службени гласник Републике Српске“, број: 87/23) престала је да важи поменута одлука, чиме је исплата мјесечног новчаног примања престала закључно са мјесецем септембром 2023. године. Борци који су остваривали право на наведену исплату подnose захтјев за признавање права на мјесечни борачки додатак који се обрачунава у једнаком износу као и мјесечно новчано примање.

О праву на годишњи и мјесечни борачки додатак рјешава се по захтјеву странке.

Исплата мјесечног борачког додатка врши се у текућем мјесецу за претходни мјесец, а исплата годишњег борачког додатка врши се у првом кварталу текуће године, за претходну годину. Номинални износ борачког додатка добије се множењем основице, коју утврђује Влада Републике Српске, са бројем мјесеци ангажовања бораца у зони борбених дејстава. За 2023. годину основица за мјесечни борачки додатак била је **2,20 КМ**. За борце прве и друге категорије који примају годишњи борачки додатак основица је износила **4,43 КМ**.

Министар рада и борачко-инвалидске заштите рјешењем утврђује категорије бораца које могу да остваре право на годишњи борачки додатак, уз претходно прибављено мишљење Борачке организације Републике Српске. Право на годишњи борачки додатак остварују борци I и II категорије.

Податке о броју корисника борачког додатка, у циљу поређења, приказаћемо за 2022. и 2023. годину.

	2022. година	2023. година
БОРАЧКИ ДОДАТАК НА ГОДИШЊЕМ НИВОУ (за борце I и II категорије)	850 корисника	40 корисника
БОРАЧКИ ДОДАТАК НА МЈЕСЕЧНОМ НИВОУ (за борце од I до VII категорије)	1752 корисника	3226 корисника
УКУПНО :	2602 корисника	3266 корисника

Право на новчану накнаду имају одликовани борци који су одликовани највећим одликовањима за војне заслуге у оружаном борби. Укупно 19 бораца има право на накнаду за 2023. годину. Износ накнаде је 70% за орден и Партизанску споменицу, а 50% за медаљу, од основице и исплаћује се у задњем кварталу текуће године за претходну годину.

У 2023. години основица је износила **793,02 КМ**.

Накнада одликованим борцима (Број бораца у год.)	2022. година	2023. година
	20	19

Одлука о одобрењу пласмана средстава за унапређење материјалног положаја бораца са навршених 65 година живота кроз мјесечно новчано примање („Службени гласник РС“, број: 9/22)

Ово право први пут је прописано Одлуком о одобрењу пласмана средстава за унапређење материјалног положаја бораца са навршених 65 година живота кроз мјесечно новчано примање, („Службени гласник РС“, број: 58/18).

Исплата мјесечног новчаног примања припада борцима којима је рјешењем надлежног органа утврђен статус борца и уколико не остварују новчана примања по неком другом основу, не рачунајући примања која се остварују по прописима из области борачко-инвалидске заштите, заштите цивилних жртава рата и социјалне заштите.

За наведене категорије бораца износ мјесечног новчаног примања за 2023. годину износио **242,59 КМ**, а припада од првог дана наредног мјесеца по подношењу захтјева, ако се испуне прописани услови. Право по овом основу, од почетка примјене ове Одлуке остварило је укупно 34 корисника.

Промјене у погледу услова из Одлуке о одобрењу пласмана средстава за унапређење материјалног положаја бораца са навршених 65 година живота кроз мјесечно новчано примање („Службени гласник РС“, број: 9/22), тачке III алинеје 2. и 3. које могу утицати на наставак кориштења мјесечног новчаног примања се врши сваких шест (6) мјесеци.

Табеларно исказано признато право у претходним годинама је:

Право на мјесечно новчано примање	2022. год.	2023. год.
Број лица којима је признато право:	9	3

Мјесечно новчано примање социјално угроженим незапосленим борцима Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске од прве до пете категорије млађим од 60 година, („Службени гласник Републике Српске“, број: 86/21) престаје 30.09.2023. године, право на мјесечно новчано примање по овој Одлуци у 2023. године остварило је 26 (двадесетшест) корисника.

Одлуком о допунским правима бораца, ППБ и РВИ („Службени гласник општине Модрича“, број: 8/19), која се примјењивала у 2023. години, за борце прописује се право на једнократну новчану помоћ у случају болничког лијечења (личног и члана уже породице), бањског лијечења и отклањање штета услед елементарних непогода, накнаду трошкова за сахрану, помоћ у стамбеном збрињавању и издавању грађевинске дозволе, помоћ за прикључак електричне енергије и прикључак воде.

Дјеца умрлих бораца прве категорије имају право на ђачке карте док су ученици, осим ако то право нису остварили код надлежног министарства, као и право на накнаду уџбеника.

ТАБЕЛАРНО ИСКАЗАНЕ ПОМОЋИ БОРЦИМА I КАТЕГОРИЈЕ:

	2022. година	2023. година
Право на лијечење и санирање штета	214	198
Право на накнаду трошкова сахране	36	30
Право на стамбено збрињавање		-
Накнада за прикључак ел. енергије	3	1
Накнада за прикључак воде	3	-
Накнада за грађевинску дозволу	0	-
Накнада за уџбенике дјеци умрлих бораца I категорије	6	6

Имајући у виду незапосленост и тежак положај бораца, оправдано је да се посебна пажња пружи овим лицима.

ПРАВА ВОЈНИХ ИНВАЛИДА

1. лична инвалиднина,
2. додатак за његу и помоћ,
3. ортопедски додатак,
4. допунско материјално обезбјеђење,
5. здравствена заштита,
6. ортопедска и друга помагала,
7. бањско и климатско лијечење,
8. предност у запошљавању,
9. предност у стамбеном збрињавању,
10. пореске и царинске олакшице,
11. отклањање архитектонских баријера;
12. обезбјеђивање простора за паркирање;
13. предност у коришћењу услуга републичких органа, јавних установа и осталих правних субјеката приликом рјешавања својих права и интереса;

14. предност при упису дјеце у образовне установе, додјелјивању стипендије за школовање и смјештаја у студентске домове.

Наведена права нису у подједнакој мјери остварива, што значи да су нека од њих редовна, а друга повремена.

Дјеца РВИ од прве до шесте категорије имају предност приликом уписа у образовне установе, смјештаја у домове и додјелу стипендија.

На подручју општине Модрича у току 2023. године евидентирано је 555 корисника личних права.

ПРЕГЛЕД КОРИСНИКА ЛИЧНИХ ПРАВА

Р. бр.	КОРИСНИК:	2022.година	2023.година
1.	РВИ минулог рата, I–X категорије	542	531
2.	Инвалид цивилне заштите	-	-
3.	Мирнодопски војни инвалид	13	11
4.	ЦЖР – цивилни инвалид	16	13
УКУПНО:		571	555

РВИ: БРОЈ КОРИСНИКА И ИЗНОСИ ИНВАЛИДНИНА

РВИ- категирија:	Број корисника 2022	Број корисника 2023	Износ у КМ од-до у 2022. години	Износ у КМ од-до у 2023. години
прва	8	7	2305,71-2689,99	2616,97-3005,55
друга	27	26	978,18-1711,82	1110,23-1942,90
трећа	14	14	593,89-747,61	674,07-848,53
четврта	34	34	426,21-628,83	483,74-713,72
пета	39	36	251,53-405,95	285,49-459,95
шеста	64	60	167,69-265,51	190,32-301,35
седма	76	78	125,77	142,74
осма	83	82	62,88	71,37
девета	115	113	41,92	47,58
десета	82	81	34,94	39,65
УКУПНО:	542	531		

РВИ од I до VI категорије примају инвалиднине у различитим износима, што зависи од признатих права. За РВИ од VII до X категорије инвалиднине су фиксне, како је то наведено у табеларном прегледу.

У 2023. години поднешена су 3 захтјева за преглед код првостепене љекарске комисије. И поред више писаних ургенција Комисија у 2023. години није засијдала због поднесене оставке председника и чланова комисије. Поступци по поднесеним захтјевима су и даље у току и биће окончани након што се стекну услови за рад љекарске комисије.

Бањска рехабилитација РВИ

У току 2023. године Министарство рада и борачко-инвалидске заштите расписало је Јавни позив на основу којег је са подручја општине Модрича у бању «Дворови» Бијељина упућено 7 лица (4 РВИ и 3 ППБ) и једно лице ППБ је упућено у бању Врућицу у Теслићу на основу препоруке љекара.

Право да буду упућени у бању имали су РВИ од I до X категорије инвалидности и чланови породица погинулих бораца, којима је овај вид здравствене заштите препоручен од стране љекара и који до сада нису користили ово право по пројектима у протекле три године. Право су имали и РВИ ампутирци и параплегичари који су бањску рехабилитацију користили путем Фонда здравственог осигурања Републике Српске у истом периоду, а у складу са правилником Фонда.

Право на бањско и климатско лијечење чланови РВИ остварили су и у току 2023. године са подручја општине Модрича 4 члана ових породица, који су упућени у бању «Дворови» Бијељина, гдје су боравили у периоду од 04.09.2023. до 14.09.2023. године.

Трошкове бањске рехабилитације сносило је Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, а трошкове превоза финансирао је општина Модрича. Медицинско-физикална рехабилитација проводила се у периоду од 04.09.2023. до 14.09.2023. године.

Од 2006. до 2023. године, по пројекту Министарства рада и борачко-инвалидске заштите, бањско лијечење користило је укупно 219 корисника, од чега 114 РВИ и 105 ППБ.

Пореске и царинске олакшице војни инвалиди остваривали су у складу са прописима којима се уређује питање пореза и царина, а Одјељење за борачко-инвалидску заштиту и опште послове, издало је у сарадњи са надлежним министарством 11 потврда о инвалидности, а у сврху остваривања права на ослобађање од плаћања новчаних обавеза при увозу путничких моторних возила, за инвалиде од I до VII категорије.

Обезбјеђење простора за паркирање

Општина Модрича, у ранијем периоду, извршила је обиљежавање 36 паркинга за паркирање возила која користе војни инвалиди. По потреби се врши обнова и одређивање нових паркинга. У складу са Одлуком о кориштењу и наплати паркинг простора на подручју Модриче, („Службени гласник општине Модрича“, број: 4/16), РВИ који су сликани и код којих је инвалидност наступила услед ампутације доњих екстремитета, гдје је инвалидност 70% и већа, имају право на добијање паркинг карте са којом се не плаћа такса за паркирање.

Стамбено збрињавање РВИ врши се у складу са Уредбом о стамбеном збрињавању породица погинулих бораца и РВИ Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске («Службени гласник РС», број: 26/19 и 77/20).

Стамбено збрињавање врши се кроз два вида и то додјелом стамбене јединице и додјелом неповратних новчаних средстава у износу до 8.000 КМ. Потребна средства обезбјеђују се у буџету Републике Српске, а могуће је рјешавање стамбених потреба заједничим учешћем Министарства и општине Модрича.

У току 2022. године сачињене су коначне Ранг листе по којима су право остварили:

- 1 РВИ додјелом стамбене јединице;
- 1 РВИ додјелом неповратних новчаних средстава.

Овим је општина Модрича окончала све обавезе из Јавног позива.

Министарство рада и борачко инвалидске заштите за стамбено збрињавање је у 2023. години донијело Рјешење о додјели неповратних новчаних средстава за једно лица са коначне листе лица РВИ која су испунила услове за неповратна новчана средства у износу до 8.000 км.

У наредном периоду очекује се да Министарство обезбједи новчана средства за реализацију стамбеног збрињавања додјелом стамбене јединице по основу статуса члана ППБ и РВИ, јер је општина извршила све обавезе по Јавном позиву.

Према општинској Одлуци о допунским правима бораца, ППБ и РВИ, ратни војни инвалиди остварили су права:

- набавку уџбеника за ученике и студенте - 7, (од 1 до 4 категорије)
- набавку уџбеника за троје и више ученика - 18, (од 5 до 10 категорије)
(укупно 25 лица за све РВИ од 1 до 10 категорије)
- превоз ђака, (РВИ, дјеца умрлих РВИ) - 15 лица
- прикључак на електричну енергију - 1,
- прикључак на водоводну мрежу,
- стамбено збрињавање,
- плаћање трошкова болничког и бањског лијечења - 25 лица
- трошкове сахране - 12 лица
- издавање одобрења за грађење,
- право на стипендију за дјецу РВИ, (без бодовања) према општинској Одлуци о стипендирању студената и додјели студентских стипендија,
- Накнаду за матурске и апсолвентске екскурзије, (од 1 до 4 категорије и дјеца умрлих РВИ) - 1

Општинском Одлуком о допунским правима бораца, РВИ и ППБ предвиђена су одређена права за све РВИ од прве до десете категорије. Прописана су и одређена права за породице умрлих РВИ.

ПРАВА ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА РАТА (ЦЖР)

Законом о заштити цивилних жртава рата, („Службени гласник Републике Српске“, број 24/10), утврђени су облици и обим права за заштиту цивилних жртава рата, као и начин и услови под којима се остварују та права.

Право на цивилну инвалиднину стичу цивилне жртве рата уколико је код њих наступило оштећење организма од 60% до 100%.

Права по Закону о заштити ЦЖР су:

- 1) цивилна инвалиднина, односно породична инвалиднина,
- 2) додатак за његу и помоћ другог лица,
- 3) додатак за члана породице неспособног за рад,
- 4) додатна новчана помоћ,
- 5) додатак за самохраност,
- 6) здравствена заштита и
- 7) професионална рехабилитација

БРОЈ КОРИСНИКА И ИЗНОСИ ПОРОДИЧНИХ И ЛИЧНИХ ИНВАЛИДНИНА ЦЖР

ПРАВО ЦЖР	БРОЈ КОРИСНИКА		ИЗНОСИ У КМ	
	2022.година	2023.година	2022. година	2023. година
пор.инв. иза погинулих ЦЖР	11	11	209,58	237,88
пор.инв. иза умрлих ЦЖР	5	4	104,79	118,94
лична инв. 1. кат.	-	-	-	-
лична инв. 2. кат.	-	-	-	-
лична инв. 3. кат.	-	-	-	-
лична инв. 4. кат.	4	3	209,58	237,88
лична инв. 5. Кат.	5	4	183,39	208,14
лична инв. 6. Кат.	7	5	157,19	178,41
Број корисника	32	27		

Основица за исплату инвалиднина цивилних жртава рата у 2023. години износила је **594.69 КМ**.

Инвалидине се почетком године усклађују са индексом кретања малопродајних цијена и расположивим средствима у буџету Републике Српске, о чему одлуку доноси Влада Републике Српске.

Закон о заштити жртава ратне тортуре („Службени гласник Републике Српске“, број: 90/18) ступио је на снагу 05.10.2018. године. Овим законом уређују се услови и поступак за признавање статуса и права жртава ратне тортуре као посебне категорије цивилних жртава рата. Закон је дефинисао тортуру као радњу којом се лицу намјерно наноси бол и тешка тјелесна или душевна патња.

У смислу члана 38. поменутог закона захтјев за признавање статуса жртве ратне тортуре и права у складу са овим законом могао се поднијети у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона, односно у року од годину дана од правоснажности кривичне пресуде која је донесена у том периоду. Захтјеви су се могли поднијети најкасније до 5. октобра 2023. године (изузев уколико се ради о кривичној пресуди).

Жртве тортуре су лица (логораша) која су незаконито лишена слободе кретања, затварана у логор, затвор, сабирни центар, кућни затвор и друга мјеста затварања. Жртве сексуалног насиља су лица над којима је против њихове воље извршено силовање или било који облик сексуалног злостављања.

Лице са утврђеним статусом жртве тортуре може да оствари сљедећа права:

1. право на мјесечно новчано примање,
2. право на здравствено осигурање,
3. право на ослобађање од трошкова личног учешћа у коришћењу здравствене заштите, односно партиципације,
4. право на бањску рехабилитацију,
5. подстицај за запошљавање и самозапошљавање.

Жртве тортуре могу остварити права из социјалне заштите, права на рехабилитацију кроз заштиту менталног и физичког здравља, бесплатну правну помоћ, ослобађање од плаћања судских и административних такса. Ова права се остварују у складу са прописима којима се уређују наведене области.

Ако је лице остварило, у ранијем периоду, права по прописима из области за ЦЖР (дивилне жртве рата), може поднијети захтјев као жртва ратне тортуре, ако је за њега то повољније, али губи претходно стечени статус и права без могућности њиховог враћања.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ОСТВАРЕНИХ ПРАВА ЖРТАВА РАТНЕ ТОРТУРЕ

ОСТВАРЕНА ПРАВА	2022.година број лица	2023.година број лица
1. мјесечно новчано примање	0	1
2. здравствено осигурање	1	0
УКУПНО:	1	1

Статус жртве ратне тортуре остварило је укупно 29 лица, а права по важећем закону остварује укупно 21 лице.

ПРАВА ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ ПОГИНУЛОГ БОРЦА И ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ УМРЛОГ ВОЈНОГ ИНВАЛИДА

Члан породице погинулог борца има право на:

1. породичну инвалиднину,
2. увећану породичну инвалиднину,
3. повећану породичну инвалиднину,
4. здравствену заштиту,
5. накнаду трошкова изградње надгробног споменика погинулом и несталом борцу,
6. накнаду породици одликованог борца,
7. накнаду трошкова сахране ексхумираног борца,
8. бањско и климатско лијечење,
9. предност у запошљавању,
10. подстицај за запошљавање и самозапошљавање дјеце пог. бораца,
11. предност у стамбеном збрињавању,
12. пореске и царинске олакшице,
13. предности при упису у образовне установе, смјештај у домове и додјелу стипендија,
14. предност у коришћењу услуга републичких органа и осталих правних субјеката.

Члан породице умрлог војног инвалида од I до IV категорије инвалидности има право на породичну инвалиднину и здравствену заштиту, а члан породице умрлог војног инвалида V и VI категорије има наведена права ако је инвалид умро од посљедице ране, повреде, озљеде или болести, по основу које му је утврђен војни инвалидитет, (постојање узрочно-посљедичне везе, тј. постојање каузалитета).

Брачном другу погинулог борца и умрлог војног инвалида који има дјецу, омогућено је кориштење права на породичну инвалиднину и прије навршене 45 године живота. Право се признаје на захтјев странке уз услов да лица чине ужу породицу, (брачни друг са једним или више дјеце). Родитељи остварују права без обзира на године живота.

Дјеци погинулог борца, након смрти другог родитеља, ако су корисници породичне инвалиднине, дато је право на задржавање истог износа инвалиднине.

Законом је дата могућност да брачни друг и дјеца погинулог борца могу добити статус члана породице погинулог борца и ако не користе инвалиднину.

НАЧИН ОБРАЧУНА И ИЗНОС ПОРОДИЧНЕ ИНВАЛИДНИНЕ

КОРИСНИЦИ ИНВАЛИДНИНЕ	ПРОЦЕНАТ ОД ОСНОВИЦЕ	ИЗНОС У КМ	
		2022.година	2023.година
један корисник	60 %	419,22	475,81
два корисника	80%	558,96	634,42
три корисника	100%	698,70	793,02
четири и више корисника	120%	838,54	951,62

Како је већ наведено, основица за обрачун инвалиднина у 2023. години је **793.02 КМ**.

У табеларном прегледу приказан је број и структура корисника породичних права:

ПРЕГЛЕД КОРИСНИКА ПОРОДИЧНИХ ПРАВА			
Р.бр.	КОРИСНИК	2022. година	2023. година
1.	Породична инвалиднина чланова породице погинулог, несталог и умрлог борца	320	305
2.	Породична инвалиднина чланова породица умрлих војних инвалида од 1 до 6 категорије	32	31
3.	Породична инвалиднина чланова породица ЦЖР	11	11
4.	Породична инвалиднина чланова породица умрлих ЦЖР	5	4
5.	Породична инвалиднина (посебно мјесечно примање по члану 12. Закона)	9	9
УКУПНО		377	360

Право на увећању породичну инвалиднину имају родитељи, односно усвојиноци погинулог борца који немају више дјеце, брачни друг погинулог борца који нема дјеце или су дјеца неспособна за рад и дјеца погинулог борца без оба родитеља, корисници породичне инвалиднине. Увећана породична инвалиднина износи 277,56 КМ тј. 35% од основице. Услови за ово право морају бити испуњени у моменту смрти борца.

Право на повећању породичну инвалиднину користи се као стечено право родитеља чије је једино дијете погинуло и износи 50% од износа породичне инвалиднине коју корисник остварује по овом закону.

Накнада породици одликованог борца утврђена је за 266 корисника. Ово право имају само оне породице погинулог борца које су корисници породичне инвалиднине. Новчана накнада за орден и Партизанску споменицу износи 70% од основице што износи 555,11 КМ, а за медаљу 50% од основице, што износи 396,51 КМ.

Ова накнада исплаћује се у последњем кварталу текуће године за претходну годину. Ако право користе родитељи и чланови уже породице, накнада износи по 35% од основице за орден и Партизанску споменицу, а 25% од основице за медаљу.

Накнада породици одликованог борца, табеларно исказано:

НАКНАДА ПОРОДИЦИ ОДЛИКОВАНОГ БОРЦА	БРОЈ КОРИСНИКА	
	2022.година	2023.година
	279	266

Право на бањско и климатско лијечење чланови ППБ остварили су и у току 2023. године. Са подручја општине Модрича у бању «Дворови» Бијељина упућена су 3 члана ових породица, који су боравили у бањи од 04.09.2023. до 14.09.2023. године.

Једно лице ППБ је упућено у бању Врућницу у Теслицу на основу препоруке лекара.

По пројекту Министарства рада и борачко-инвалидске заштите од 2006. године ово право је користило укупно 219 корисника са подручја Модриче, од чега 105 лица из ППБ и 114 РВИ.

Стамбено збрињавање ППБ се врши на исти начин као и РВИ, а то значи на основу Уредбе о стамбеном збрињавању ППБ и РВИ Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске и у складу са одредбама Одлуке о допунским правима бораца, породица погинулих бораца и ратних војних инвалида.

У току 2022. године сачињене су коначне Ранг листе по којима су право остварили:

- 3 ППБ додјелом стамбене јединице;
- 3 ППБ додјелом неповратних новчаних средстава.

Министарство рада и борачко инвалидске заштите за стамбено збрињавање је у 2023. години добијело Ријешење о додијели неповратних новчаних средстава за три лица са коначне листе лица ППБ која су испунила услове за неповратна новчана средства у износу до 8.000 КМ.

У наредном периоду очекује се да Министарство обезбиједи новчана средства за реализацију стамбеног збрињавања додјелом стамбене јединице по основу статуса члана ППБ и РВИ, јер је општина извршила све обавезе по Јавном позиву.

Према општинској Одлуци у 2023. години за породице погинулих бораца одобрене су: 2 накнада за прикључак на канализациону мрежу, 1 накнада за увођење воде, 2 накнада за прикључење електричне енергије, 1 накнада у случају елементарних и других непогода, 61 накнада за болничко и бањско лијечење и 12 накнада за трошкове сахране.

ПРОГРАМ ЗАПОШЉАВАЊА И САМОЗАПОШЉАВАЊА ДЈЕЦЕ ПОГИНУЛИХ БОРАЦА, РВИ И ДЕМОБИЛИСАНИХ БОРАЦА У 2023. ГОДИНИ

ЈУ „Завод за запошљавање Републике Српске“ реализује Програм финансирања запошљавања и самозапошљавања дјеце погинулих бораца Војске Републике Српске, демобилисаних бораца ВРС и ратних војних инвалида ВРС у 2023. години „Заједно до посла“ чија је укупна вриједност 6.000.000,00 КМ, а који се финансира из средстава Буџета Републике Српске.

По овом Програму је расписан Јавни позив 30.07.2023.године, а крајњи рок за пријаве је био 31.08.2023. године.

Укупан број поднесених захтијева по пројекту за запошљавање у 2023. години је 16 (шеснаест), од чега 5 (пет) лица је одбијено или одустало од захтијева а 11 (једанест) је реализовано или је у току реализације. Поднесена су 3(три) захтијева за самозапошљавање дјеце погинулих бораца и запошљавање код послодавца. Поднесена су 4 (четри) захтијева за самозапошљавање демобилисаних бораца и ратних војних инвалида.

Новчана средства за самозапошљавање у износу од 5.000,00 КМ;

Новчана средства за запошљавање код послодавца у износу од 4.000,00 КМ;

ДОПРИНОС ОПШТИНЕ МОДРИЧА У ПРОЈЕКТИМА ЗАПОШЉАВАЊА И САМОЗАПОШЉАВАЊА ДЈЕЦЕ ППБ, РВИ И ДЕМОБИЛИСАНИХ БОРАЦА

Општина Модрича активно учествује у процесу запошљавања и даје свој допринос у смислу финансијске подршке, активне сарадње са послодавцима и лицима која траже посао.

1. Објављивањем Јавног позива за запошљавање са два програма и више различитих компоненти, општина редовно упућује обавјештење привредним субјектима и предузетницима који имају већи број запослених и молбу да се активно укључе у предложене пројекте уколико имају интерес и потребу.
2. Поред писаног обавјештења са одређеним бројем послодаваца, лично се разговарало о програмима запошљавања, предностима и могућим пријавама на исте.
3. Општина се редовно пријављује на јавни позив када врста занимања и програм то дозвољава.
4. Када општина није имала право пријаве за програм, онда је то тражила од јавних установа које имају могућност пријаве, предузећа и других правних субјеката у складу са врстом дјелатности којом се правни субјект бави.
6. Посебни напори су уложени за запошљавање дјеце ППБ са високом школском спремом и ССС.
7. За одређена занимања општина је тражила могућност одрађивања приправничког или волонтерског стажа уз прихватање да плаћа обавезе за здравствено и пензионо осигурање.
8. У наредном периоду свим заинтересованим лицима из наведених категорија општина ће пружити подршку, тражити могућности за запошљавање и samozapošljavanje и у оквиру финансијских могућности учествовати у плаћању обавеза и доприноса

ФИНАНСИЈСКО ИЗДВАЈАЊЕ ОПШТИНЕ МОДРИЧА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ДОПУНСКИХ ПРАВА БОРАЦА, РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И ПОРОДИЦА ПОГИНУЛИХ БОРАЦА

Остваривање права бораца, РВИ и ППБ врши се у складу са Одлуком о допунским правима бораца, породица погинулих бораца и РВИ, («Службени гласник општине Модрича», број: 8/19).

У наредној табели ћемо исказати укупан број корисника који су остварили право и исплаћена средства по врстама права.

Р.бр.	ВРСТА ПРАВА	БРОЈ КОРИСНИКА		ИСПЛАЋЕНИ ИЗНОСИ У КМ	
		2022. година	2023. година	2022. година	2023. година
1.	Стамбено збрињавање	-	-	-	-
2.	Накнада за грађ дозволу	-	-	-	-
3.	Накнада пр.ел.енергије	3	4	1.400	1.700
4.	Накнада прикљ. воде	4	3	1.800	1.125
5.	Матурске и апс.екск.	1	1	400	300
6.	Једнократне помоћи	324	318	59.461	49.850
7.	Накнада за сахрану	89	91	41.300	42.700
8.	Накнада за учбенике (основна,средња школа и студенти)	36	30	3.600	3.000
9.	Накнада за превоз учен.	21	21	16.371	15.445
10.	Новчана помоћ мјесним борачким организацијама и борцима путем МБО	76	92	15.850	17.500
	УКУПНО	554	560	140.182	131.620

Поводом дана општине Модрича Видовдана уручено је 317 пакета породицама погинулих бораца укупне вриједности 6.510,00 КМ.

Поводом дана Републике 9. Јануара уприличен је пријем код начелника општине за 19 одликованих борца и уручене накнаде у износу од 1.900,00 КМ

У поглављу о борцима, РВИ и ППБ наведено је конкретно остваривање права наведених категорија према Општинској одлуци о допунским правима.

Буџетом општине Модрича у 2023. год. за остваривање допунских права по општинској одлуци предвиђен је износ од **165.000 КМ.**

Остале активности:

- поводом Дана Републике Српске организован је пријем за представнике свих удружења и организација из Одбрамбено-отаџбинског рата 05.01.2023. године. Овом пријему су присуствовали: предсједништво Општинске борачке организације, предсједници мјесних бораčkih организација, представници удружења ветерана рата, удружења породица погинулих и заробљених бораца и несталих цивила, стамбене комисије борачко-инвалидске заштите општине Модрича и демобилисани борци ВРС који су најдужи временски период провели у протеклом Одбрамбено-отаџбинском рату;

- 09. јануара 2023. године поменом и полагањем вијенаца испред Споменика борцима за Републику Српску и у Спомен соби Општинске бораčke организације обиљежен је Дан Републике Српске;

- 14. фебруара 2023. године поводом Дана бораčke организације Републике Српске и Дана Првог српског устанка служен је парастос и положени су вијенци испред Споменика борцима за Републику Српску;

- 16. априла 2023. обиљежено је формирање Милошевачке чете служењем парастоса и полагањем вијенаца на спомен обиљежје у Милошевцу;

- 3. маја 2023. године парастосом и полагањем вијенаца испред Споменика борцима за Републику Српску и у Спомен соби обиљежен је Почетак борби за ослобађање Модриче, а вијенци су положени и на гроб Раденка Брадашевића, прве жртве Одбрамбено-отаџбинског рата са подручја општине Модрича;

- 9. маја 2023. године поводом Дана повједе над фашизмом положени су вијенци испред Спомен костурнице борцима народноослободилачког рата у Градском парку;

- 29. маја 2023. године, на Вучијаку су обиљежени «Дани Вучијачке бригаде-Липа 2023» гдје је служен парастос и положени вијенци на спомен обиљежје.

Поводом Дана општине – «Видовдана» организована је посјета породицама погинулих бораца и породицама са посебним мјесечним примањима те РВИ прве и друге категорије из протеклог Одбрамбено-отаџбинског рата. Уручени су пригодни поклони за 284 породица погинулих бораца и породице са посебним мјесечним примањима од чега су 3 породице са два погинула борца ВРС, 7 РВИ прве и 26 РВИ друге категорије инвалидности.

Испред Споменика борцима за Републику Српску 28. јуна 2023. године одржан је Поетски час, служен парастос за погинуле борце и положено цвијеће од стране представника власти, бораčkih организација, друштвених, политичких, привредних, културних и спортских организација.

У Мјесној заједници Скугрић дана 24. Јуна 2023. године, на мјесту гдје су се 26. јуна 1992. године срели борци Првог крајишког и Источнобосанског корпуса, организовано је дружење бораца Војске Републике Српске који су евоцирали успомене на Пробој коридора, служен парастос за погинуле борце и положено цвијеће испред спменика.

На Дугој Њиви 25. јуна 2023. године, обиљежена је 31. годишњица Пробоја коридора. Служена је Света архијерејска литургија, а потом је одржан парастос и положено цвијеће испред Споменика погинулим борцима у Отаџбинском рату. У

пробоју Коридора страдало је 413 најхрабријих бораца, а рањено је 1918 припадника војске и полиције. Општина Модрича пружила је помоћ за одржавање овог важног догађаја за Републику Српску и општину Модрича.

За ученике основних и средњих школа дјецу РВИ од I до IV и V до X категорије инвалидности који имају 3 и више дјеце да похађају школу, одобрена је накнада у висини од по 100,00 КМ за набавку уџбеника у школској 2023/2024. години. Укупан износ за одobreне накнаде за уџбенике је 3.600 КМ.

Општина Модрича стипендира 20 студената дјеце РВИ од I до X категорије инвалидности.

Поводом Нове године за дјецу до 12 година, РВИ од I до V категорије инвалидности, општина Модрича додијелила је 6 пакетића.

Настављени су приједи представника борацких организација и других удружења из Отаџбинског рата које организује Начелник општине у поводу божићних и новогодишњих празника, којима присуствује најшири број лица укључених у рад мјесних организација, предсједништва и скупштина удружења.

ПРИЈЕДЛОГ ЗАКЉУЧАКА

1. Прописана права корисника Борачко-инвалидске заштите Законом о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске и подзаконским актима из исте области остваривала су се континуирано и у Законом предвиђеним роковима.
2. Утврђена права општинском Одлуком о допунским правима бораца, ППБ и РВИ у потпуности су испоштована кроз ријешавање њихових потреба исказаних упућеним захтјевима надлежном одјељењу.
3. У наредном периоду потребно је наставити непосредну сарадњу са свим удружењима проистеклим из протеклог Одбрамбено-отаџбинског рата као и са мјесним борацким организацијама и појединцима у циљу побољшања положаја бораца и РВИ и ППБ.

**ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКУ
ЗАШТИТУ И ОПШТЕ ПОСЛОВЕ**